

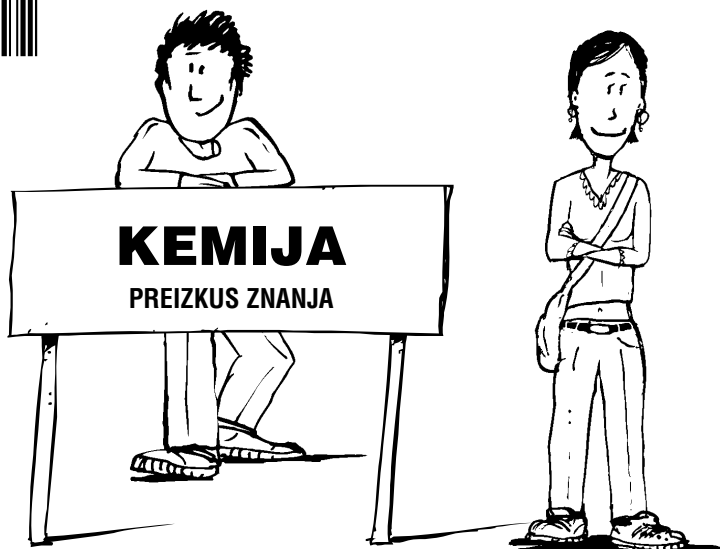

Šifra učenca:

Državni izpitni center

REDNI ROK

Ponedeljek, 7. maja 2007 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki: učenec prinese s seboj modro/črno nalivno pero ali moder/črn kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, plastično radirko, šilček in žepno računalno. Periodni sistem je sestavni del preizkusa znanja. Učenec dobi en obrazec za točkovanje.

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

NAVODILA UČENCU

Natančno preberi uvodna navodila.

Prilepi kodo oziroma vpiši svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na obrazec za točkovanje.

Preden začneš reševati naloge, previdno iztrgaj prilogo s periodnim sistemom.

Piši čitljivo. Če se zmotiš, napačni odgovor prečrtaj in ga napiši na novo. Ne uporabljaj korekturnih sredstev.

Svinčnik HB ali B uporablaj samo za risanje.

Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se ovrednotijo z nič (0) točkami.

Če se ti zdi naloga pretežka, se ne zadržuj predolgo pri njej, ampak začni reševati naslednjo.

K nerešeni nalogi se vrni kasneje. Na koncu svoje odgovore še enkrat preveri.

Žaupaj vase in v svoje zmožnosti.

Želimo ti veliko uspeha.

Preizkus ima 16 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN

1. naloga

V kateri vodi se bo milo najbolj penilo?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A V vodovodni vodi.
- B V slani vodi.
- C V deževnici.
- D V mineralni vodi.

	1
--	---

2. naloga

Katero metodo bi uporabil za ločevanje zmesi bakra in železa?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Raztapljanje v vodi.
- B Ločevanje z magnetom.
- C Izparevanje.
- D Sejanje.

	1
--	---

3. naloga

Steklenico s 70 % etanolom za dezinfekcijo ran hranimo v tesno zaprti posodi, ločeno od virov ognja.

Obkroži črko pod oznako za nevarne snovi, s katero mora biti označena steklenica z etanolom.

Xi

A

C

B

E

C

F

D

	1
--	---

4. naloga

Učenka je izgubila zlato zapestnico. Čez nekaj let jo je spet našla in ugotovila, da je nespremenjena. Zakaj je zapestnica ostala nespremenjena?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Zlato na zraku ne oksidira.
- B Zlato ne prevaja električnega toka.
- C Zrak ščiti površino zlata pred spremembami.
- D Zlato se raztaplja v vodi.

	1
--	---

5. naloga

Kis za solato je 4 % očetna kislina. Kako po nomenklaturi IUPAC imenujemo očetno kislino?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Metanojska kislina.
- B Butanojska kislina.
- C Etanojska kislina.
- D Propanojska kislina.

	1
--	---

6. naloga

Rdeči lakmusov papirček v brezbarvni tekočini pomodri. Kaj lahko sklepamo iz tega?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Tekočina je sladka.
- B Tekočina je kisl.
- C Tekočina je nevtralna.
- D Tekočina je bazična.

	1
--	---

7. naloga

Kaj je značilno za natrijev klorid?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Vodna raztopina natrijevega klorida prevaja električni tok.
- B Natrijev klorid najdemo v naravi le kot kameno sol.
- C Natrijev klorid se ne raztaplja v vodi.
- D Natrijev klorid je vnetljiv.

	1
--	---

8. naloga

V katerem primeru je potekla kemijska sprememba?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

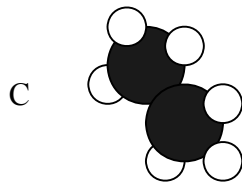
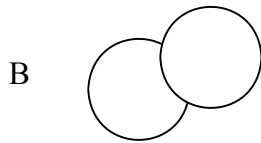
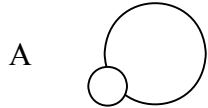
- A Stiskanje grozdja.
- B Taljenje sladkorja.
- C Izhlapevanje etanola.
- D Nastajanje komposta.

	1
--	---

9. naloga

Oglej si modele delcev snovi. Kateri model predstavlja molekulo elementa?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

	1
--	---

10. naloga

Pri gorenju butana nastajata voda in ogljikov dioksid. Katere snovi so reaktanti pri gorenju butana?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Butan.
- B Butan in kisik.
- C Butan, voda in ogljikov dioksid.
- D Ogljikov dioksid in voda.

	1
--	---

11. naloga

Voda je polarno topilo, bencin pa nepolarno topilo. V prvo epruveto damo sladkor in vodo, v drugo epruveto pa sladkor in bencin. Kaj opazimo?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Sladkor se ne raztaplja niti v vodi niti v bencinu.
- B Sladkor se raztaplja samo v vodi.
- C Sladkor se raztaplja samo v bencinu.
- D Sladkor se dobro raztaplja v vodi in v bencinu.

	1
--	---

12. naloga

pH svežega kravjega mleka je približno 6. Odprto posodo s svežim mlekom pustimo tri dni v toplem prostoru, da se mleko skisa. Ali se vrednost pH mleka spremeni?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

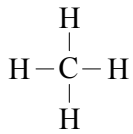
- A Vrednost pH mleka se ne spremeni.
- B Vrednost pH mleka se poveča.
- C Vrednost pH mleka se zmanjša.
- D Vrednost pH mleka je 7.

	1
--	---

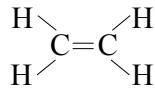
13. naloga

Oglej si formule ogljikovodikov.

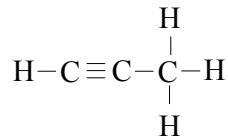
A

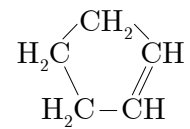
B

C

D

a) Katera črka označuje ogljikovodik, ki je alken?

_____

b) Poimenuj ogljikovodik, ki je označen s črko C.

_____

c) Katera črka označuje ogljikovodik, ki je nasičen in nereaktiven pri sobnih pogojih?

_____

14. naloga

V preglednici so podana vrstna števila elementov in razporeditve elektronov v njihovih atomih.

	Vrstno število	Razporeditev elektronov
Element 1	3	2, 1
Element 2	8	2, 6
Element 3	11	2, 8, 1
Element 4	20	2, 8, 8, 2

a) Zapiši simbol ali ime elementa 1.

_____

b) Kateri element je v VI. skupini periodnega sistema?

_____

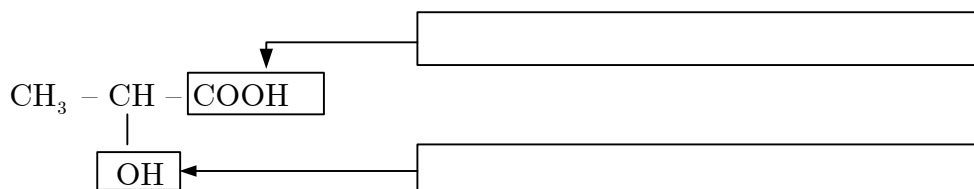
c) Katera dva elementa sta v isti periodi?

_____

	3
--	---

15. naloga

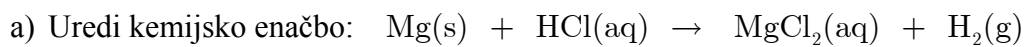
V kislem mleku je mlečna kislina. Ob njeni racionalni formuli zapiši imeni označenih funkcionalnih skupin.

	2
--	---

16. naloga

V raztopino klorovodikove kisline damo košček magnezijevega traku. Poteče kemijska reakcija, zaradi katere se epruveta močno segreje.

b) Kako dokažemo vodik, ki je nastal pri reakciji?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- A Z bromovico.
- B Z gorečo trsko.
- C Z apnico.
- D Z raztopino rdečega zelja.

c) Ali se pri kemijski reakciji toplota sprošča ali veže?

_____

	3
--	---

17. naloga

Za nekatere skupine elementov v periodnem sistemu so značilna naslednja imena: *žlahtni plini, alkalijske kovine, zemljoalkalijske kovine, halogeni elementi.*

Na črte vpiši pravilno ime skupine.

IME SKUPINE

I. skupina _____

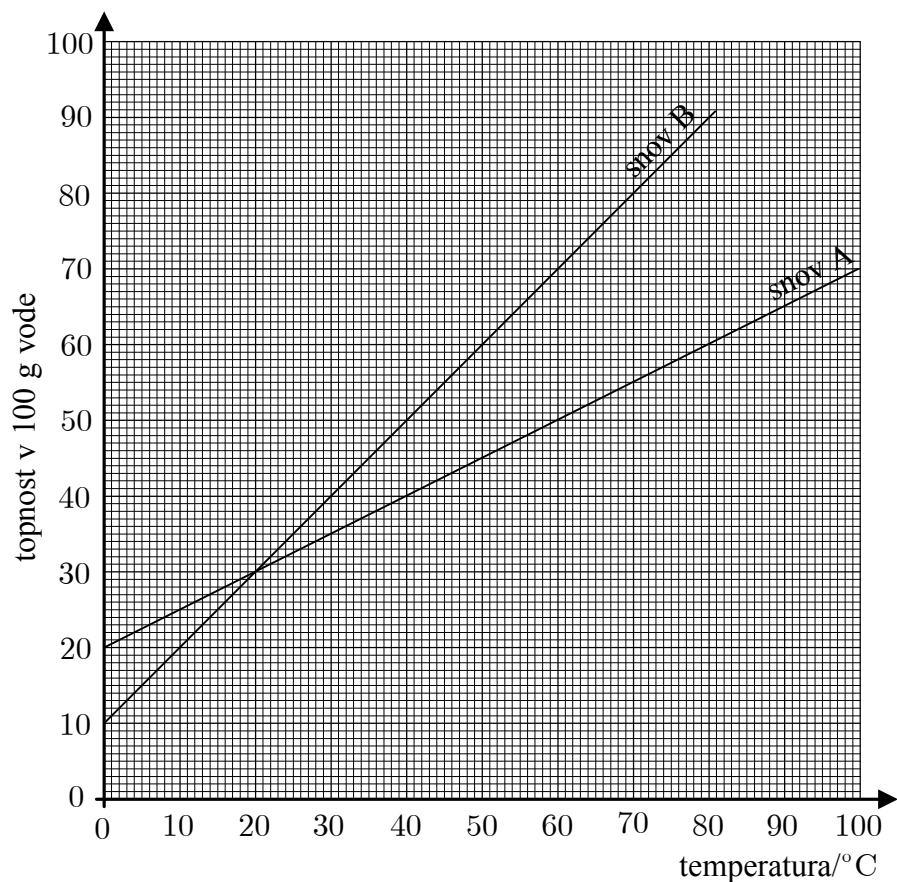
VII. skupina _____

VIII. skupina _____

	3
--	---

18. naloga

Graf prikazuje, kako se s temperaturo spreminja topnost snovi A in B. Pomagaj si z grafom in odgovori na vprašanja:

a) Pri kateri temperaturi se raztopi enaka količina snovi A in B v 100 g vode?

_____

b) Katere snovi se pri 60 °C raztopi več v 100 g vode?

_____

c) Katere snovi se več raztopi v 100 g vode pri temperaturi, nižji od 20 °C?

_____

19. naloga

Po izparevanju 700 g morske vode ostane v posodi 21 g trdnih soli. Izračunaj masni delež w raztopljenih soli v vzorcu morske vode.

Račun:

$w(\text{soli}) =$ _____

	2
--	---

20. naloga

V destilacijski bučki je zmes štirih alkoholov: propan-1-ola, butan-1-ola, pentan-1-ola in heksan-1-ola. Zmes previdno segrevamo do 100 °C.

Preglednica 1: Temperature vrelišč alkoholov, ki so v zmesi

Alkohol	T_v (°C)
Heksan-1-ol	158,0
Pentan-1-ol	137,3
Butan-1-ol	118,0
Propan-1-ol	97,4

a) Napiši ime alkohola, ki ga pri destilaciji ločimo iz zmesi: _____

b) Pojasni svoj odgovor:

_____

_____

	2
--	---

SKUPAJ TOČK:

	33
--	----

PRAZNA STRAN